

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasut-utca 306.

A hajduszoboszlói választókerület népéhez.

Tisztelt Polgártársaim!

Férfiak, nők, polgárok, katonák!

Magyarország a végső pusztulás szélén áll. Az országot ellenségeink fel akarják darabolni. Hazánk jelentékeny részét már elfoglalták. A háboruban tönkre vertek bennünket. Legalább egy millió erős férfi elveszett. Aki pedig él, nyomorog. Az ország roskadozik a rengeteg adósság alatt. A gyárak nem tudnak dolgozni, mert nincs nyers-anyag. A földek egyrésze vetetlen. Alig van a népnek belevő falatja, mert még ősszel kivitték az ennivalót az országból, a Bánátban meg lefoglalták a szarvak. Nincs tüzelő-anyagunk. Nincs ruhánk.

Minek soroljam tovább nyomorúságunkat. Ugyis mindenki tudja. Azt is tudja mindenki, hogy ennek a sok bajnak a háboru az oka.

Azt mondom tehát tinéktek, szeretett Polgártársaim, emberek, asszonyok, hogy ez a sok pusztulás, vér és nyomorúság azoknak a gonosz embereknek a teltén szárad, akik a háborut előidéztek és végtetekig folytatták.

Bűnös könnyelműség volt a háboru megindítani. De különösen ahhoz kellett nagy elvetemedettség és lelkellenség, hogy még akkor is folytatták a háborut, még akkor is pazarolták a vért és vagyont, még akkor sem akartak békét kötni, amikor már tudták, hogy kimerült az ország, hogy nem bírjuk tovább, hogy teljesen elpusztulunk.

Ennyi bűn nem maradhat büntetlenül. Nem elég, hogy Tisza már meglakolt. Követeljük, hogy törvényt üljenek azok felett a többi urak felett is, akik a háborut okozták.

Kedves Felebarátaim! Ti vagytok a tanuim, hogy én mindig a háboru ellen küzdöttem, én mindig a békét követeltem.

A békét követeltem a nép előtt úgy, mint az országgyűlésen tartott beszédekben.

Barátaim, ti, akik mint katonák lávól voltak, kérdezzétek meg a többiektől, hogy vajon nem ott voltam-e mindenütt, ahol sikra kellett szállani az elnyomók ellen és a függetlenség, a nép s a béke érdekében?

Szembe néztem a hatalommal. A forradalom napján is ott álltam Károlyi Mihály mellett. Tiszta, nyílt, becsületos, magyar lélekkel jelenhetek meg tehát közöttetek.

Csak az volt a hiba, hogy nagyon kevesen voltunk. 453 képviselő közül aig voltunk huszan. Négy éven át híven kitarottunk, de nem tudtuk megmozgatni a népet.

Végre a nép megmozdult. Elkergette a királyt, a bűnös és romlott Habsburgokat, akik 400 éven át pusztították Magyarországot és kikiáltotta a köztársaságot.

Csakhogy a nép elkésztet veie. Előbb kellett volna feltámadni. Ekkor már elvesztettük a háborut. Ekkor már szétbomlott a hadseregünk. Ekkor már gyűlölködve rohantak reánk győztes ellenségeink. Ekkor már végső pusztulás szélén állott az ország.

Ebben a végső veszedelemben a nép minket bízott meg a kormány alakításával. A haza érdekében el kellett vállalnunk. Meg akarjuk próbálni, hogy mentjük, ami még menthető. Éjt-napot egygyé téve bírközünk a nagy feladattal. Roskadozunk a súlyos teher alatt. Testet-lelket emésztő gyötrődéssel dolgozunk.

Polgártársaim! Felebarátaim! Ugy-e belátjátok, hogy nehéz mosi az ország hajóját kormányozni. Ugy-e megértitek, hogy amit 4 és fél éven át tönkre tettek, azt csak hosszú évek alatt lehet majd helyrehozni. Ugy-e nem kell nektek magyarázni, hogy ma súlyos áldozat részt venni a kormányzásban.

Ide írom nagyon röviden a mi céljaink közül a fontosabbakat:

A végleges békét mielőbb úgy akarjuk megkötni, hogy Magyarország területi épségét biztosítsuk. A hazánkban élő minden népnek megadjuk jogait, de nem mondunk le az ország politikai és gazdasági egységéről.

Azt akarjuk, hogy megszilárduljon a független magyar népköztársaság. Azt akarjuk, hogy az ország minden ügyében a néprajalom elvei érvényesüljenek.

A nemzetek közt pedig ezentul béke legyen. Nem akarunk többé háborut. Ha ezt ki lehetne vinni, akkor az állandó hadsereg helyett, elég volna nemzet-öréég is.

Az országot gazdaságilag talpra akarjuk állítani. Támogatni fogjuk minden erővel a mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet.

A földmivelő népet és az ahhoz tartozó kisiparosokat mindenképen meg akarjuk erősíteni. A földmivelő nép akarata szabjon irányt a politikában.

A nagybirtokokat, egyházi uradalmakat, hitbizományokat a nép kezére akarjuk juttatni.

A háboru alatt szerzett milliókat, a nagy hadinyereségeket igénybe fogjuk venni.

A háborus terhektől a szegényebb osztályokat mentesíteni akarjuk. A nagy vagyon viselje e terheket.

A népnek jobb megélhetést kell teremtenünk. E mellett a felvilágosodást, a tudást is terjeszteni akarjuk. Több és jobb iskolákkal fejleszteni kell a nép művelődését. A nép egészségügyét szintén gyökeresen kell rendezni.

A rend és nyugalom álljon helyre és kezdődjék a munka.

Atyámfiai! Majd élőszóval sorolom el, hogy miket szeretnénk még tenni országon kívül is a népért.

De hiszen most már a népnek kezében van a saját sorsa. Megvalósult az általános, egyenlő, titkos választójog. Ma már választójoga van minden férfinak, aki 21. évét betöltötte és minden nőnek, aki 24. évét betöltötte s írni-olvasni tud. Döntsön a nép saját sorsáról bölcs megfontolással.

Amikor most ismét megjelenek a hajduszoboszlói választókerület egész népe előtt, szeretettel köszöntöm ezt a derék magyar népet. Mindenkihez üdvözlötet küldök, a legszegényebbekhez, a legelhagyatottabbakhoz is, hiszen mindannyian egyenlő polgárai vagyunk a népköztársaságnak.

Éljen a népköztársaság!

Éljen a hajduszoboszlói kerület egész népe!

Budapest, 1918. évi december 8.

Hazafias üdvözléssel:

Juhász Nagy Sándor

a magyar népköztársaság kormányának államtitkára.

A földosztás.

II.

Írta: Szeremley Zsigmond.

Cikkem első részében ígértom, hogy elosztom az 1200 hold földet! Ezt az ígéretemet be is váltom, persze csak papíron. Ez a művelet meglehetősen könnyű is lesz, mert 10-el úgy osztunk, ugyebár, hogy az 1200-ból elvágunk egy nullát és kész. Marad ott 120, azaz az 1200 holdas birtok ezután 120 családdé lesz, nem pedig Dr. Ladányi Bay Pistáé.

Az 1200 hold föld természetben való szétosztására persze nem vállalkoznék; még kevésbé az instrukciók szétosztására. Igaz nem is kérték fel rá és több mint bizo-

nyos, hogy nem is fognak felkérni. Annyit a leglaikusabb olvasó is láthat, hogy szer-ker csak 8 családnak jut, eke pedig 12-nek stb. stb.

Már most annak pontos megállapítása, ki mennyi értéket vett át. Belenyugszik-e abba, hogy neki a homok dombokból, erdővel, erdő nélkül, kaszáló, kaszáló nélkül, szőlővel, vagy szőlő nélkül. (Van ott egy birtok az Irányi, a melyiken 80 hold szőlő is van) szesz gyárral, vagy szesz gyár nélkül; teljes felszereléssel, vagy teljes felszerelés nélkül, semmi vagy kevés felszereléssel; lakó házzal, vagy lakóház nélkül, istállóval vagy istálló nélkül jut a 10 hold föld? Mert ugyebár egy 500 holdas birtokra ha ennyi maradna, még Baynak nem kell annyi felszerelés, mint egy 1200-asra?

Felmerül az kérdés is, melyik rész maradjon a régi tulajdonosnak? A finánc-tagi dűld-e, vagy a harangöntő? Kell-e aztán valakinek, vagy nem kell? Ha a jobb minőségű föld marad a régi tulajdonosnak, becsapást fognak benne látni. A tagosítás előtti állapotot pedig egyáltalán nem szabad visszaállítani.

Fel fog merülni az a kérdés is, ki a rokkant? Rokkant-e az földmivelés szempontjából, a kinek az álkapcsa van eltörve, vagy csak egy ujjja hiányzik, de másoktól ép keze, dereka és lába van? Biz-e az a rokkant, a ki nem tud maga dolgozni olyan kertészeti tudással, hogy a család tagjainak a kerti vetemények művelésére utbaigazítást adhat?

Fel fog merülni az a kérdés is, hogy ugyanannyit, kapjon-e egy 6 kis gyermekes családapa, mint az, a kinek 3 gyereke van, de a legfiatalabb már 12 éves?

Mi lesz az örökösödési rendszerrel illetve törvénnyel? Ennél is sok, sok kérdés fog felmerülni.

Már most ha tekintetbe vesszük, hogy 500 ügyvéd és 500 mernök fog dolgozni és egy év alatt megfeszített munkával is legfeljebb csak 1 millió hold földet lehet szétosztani; ha tekintetbe vesszük, hogy előbb a rokkantak kapnak földet, hogy előbb a hitbizományi, papi földet és nagybirtokokat fogják felosztani és ez éveket vesz igénybe: továbbá ha tekintetbe vesszük, hogy legujabban attól is függővé tették, hogy kapjon-e valaki földet, hogy szolgált-e legalább három hónapot mint nemzetőr és milyen becsülettel állta-e meg a helyét: jó lelkiismerettel azt ajánlanám háborút viselt polgártársainknak: ne legyenek tulbizakodók! Ne gondolják azt, hogy már a jövő 1919. évben mindenkinek 10 hold földje lesz! Higgyék el, hogy évek fognak eltelni, míg az arra érdemes emberek földhöz jutnak!!

Miért is azok, akik Isten különös kegyelméből ép testtel jöttek haza atyjuk, anyjuk, feleségük, gyermekeik, kis testvéreik körébe, — a kik nem egy-két éjszakát könnyes szemekkel imádkoztak végig azért, hogy őket legalább még egy szer láthassák: — akkor cselekednének a lehelyesebben önmaguk és szétdarabolt szegény hazájuk iránt, ha addig is még földet kapnak dolgozni!

Ha sokat dolgozunk: sokat termelünk! Ha sokat termelünk: lesz mindenkünk! . . . És ha nem dolgozunk! . . . Nyomorultul, éhen pusztulunk!!

HIREINK.

— A ref. templomban ma délelőtt Szabó Antal lelkész predikált.

— Dr. Juhász Nagy Sándor államtitkár tegnap délután városunkba érkezett. Ma délelőtt 10 órákor beszámolót és programbeszédet tart.

— Rásó István főispán-kormánybiztos városunkba érkezett.

— Adám János a függetlenségi párt elnöke a járványos betegségben a héten megbetegedett. Egy hosszabb utazás után lett beteg. Állapota kielégítő.

— A hadi rokkantak, hadi özvegyek és árvák szövetsége dec. 25-én este a Gazdakörben, Ipartestület és a Bika vendéglő nagytermében saját pénztárak javára jótékonycélú táncvigalmat rendeznek.

— A Károlyi-párt programja. A Károlyi párt programját így állapították meg: A kisember, a kisiparos, a földmivelő, a munkás felemelése elsősorban a programunk. Az a célunk, hogy a föld azé legyen, aki azt megműveli. Azt a rengeteg pénzt, mit az állam a militarizmusra áldozott, a mely a mi pacifista programunkkal felszabadult, a nép felsegítésére, népjóléti, szociális intézményekre, ingyenes és intenzív népoktatásra, népbiztosítási és nepegészségügyi intézményekre fogjuk fordítani. A városok közéletében széles területeken kertgazdaságokat létesítünk és a gyárak ezreit emeljük fel, munkát adva a munkásokba, kereseti lehetőséget adva minden foglalkozási ágának és jobb megélhetést, jobb boldogulást, jobb gazdasági viszonyokat, szebb jövőt az egész népnek.

— A mai népgyűlés a reform. elemi népiszkola dísztermében ma délelőtt 10 órákor fog megtartani. Felkérik a polgárságot, hogy első sorban a hazatért katonáknak engedjen helyet a teremben. Juhász Nagy Sándor államtitkár egészségi állapota nem épen kedvező, pedig kívánatos volna, ha délután újból beszélhetne a néphez, mert a nagyterem befogadó képessége elégtelen lesz.

— A Pusztai Angyalházi közbirtokosság dec. 18-án szerdán népes rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlésen Czeglédy József földbirtokos elnököt. Közbirtokossági tanács dr. Dajka Ambrus ügyész jogi véleménye alapján elhatározta, hogy a szeleneés-pusztai vételárának fedezésére szolgáló másfél milliós törlesztés kölcsönt első sorban a földhitelintézetek országos szövetségétől óhajlja felvenni. Megbizást kapott a birtokossági tanács a kölcsön ügy elintézésére. A birtokosság kimondotta, hogy legeltetési társulattá alakul át. Az állategészségügy és a legelő kihasználása élénk vitát képezett. Utasított a tanács megfelelő javaslat tételre a legközelebbi közgyűlés alkalmával.

— Földbirtokreform és állami gyermekvédelem. A debreceni állami gyermekmenhely igazgatósága tudomására hozza mindazon nevelőszülőknek, akik állami gondozást igénylő gyermekeket tartanak, hogy a belfigyminiszteriumnak a földmivelésügyi miniszteriummal lefolytatott tárgyalások eredményéhez képest a közeljövőben várható földbirtok reformmal kapcsolatosan alakítandó kisbirtokok szétosztása alkalmával ugyanazon előfeltételek igazolása mellett elsősorban azok az igényjogosult nevelőszülők fognak figyelembe vételni, a kik állami gondozást igénylő gyermeket tartanak.

— Bolsevizmus rémhírelvel borzongatjuk az utóbbi napokban a háborús szenvedéstől régen agyongyötört idegeinket. Nyugodtan, férfiasan nézzünk a szemébe ennek a rémnak is! Ne álljunk be az ijesztgetők közzé, mint a néhai demokrata igazságügyminiszter, aki csak annyit tudott a bolsevickekről, hogy a gyermekeket a Néva jege alá dugják. A forradalomban megszületett magyar köztársaság szabad népének nem kell megriadnia az orosz forradalom legszélső irányzatától sem, amely most Oroszországban a kormányt is kezében tartja. De nem kell félnünk azoktól az Oroszországból hazatért magyar hadifoglyoktól sem, akik a bolsevizmus esz-néjével teltek meg, s akik néhanapján a sajtóban is bemutatkoztak. Vörös újság a lapjuk címe, a kommunistáknak nevezik magukat, nyilván egyrészt azért, hogy a kommunista kiáltvány korabeli Marxizmus harcosaként tekintsük őket, másrészt azért, hogy a szociáldemokrata párttal szemben való állásfoglalásukat ezzel is jelezzék.

Egy teljes hálószoba butor

és egy plüss garnitúra eladó, az Auspitz féle házban. Weinberger Herminnél.

Bors Tibor szijgyártó

műhelyét Foghtyú utcában megnyitotta. Elvállal lószerszám, kocsiülés és diván készítéseket és javításokat.

Eladó ház.

V. tized 191 sz. házas udvar örök áron eladó. Értekezni lehet VI. t. 557 sz. alatt a tulajdonossal.

Egy jóforgalmu borbély üzlet január 1-ére kiadó vagy örök áron eladó! Esetleg segédet is felveszek.

Az üzletben villanyvilágítás van. özv. Szabó Imréné I. t. 58. sz.

Felhívás Szőlőtelepítésre!

Elsőrendű garantált filoxeramentes Nova-féle hazai Magántermő gyökeres szőlővessző eladás kedvezményes áron. Készlet kettőmillió. Mindentűt telepíthető. Jó siker várható. Nagyban telepítésekre, elhanyagolt kipusztult régi szőlők újjá telepítésére, valamint hiányok pótlására ajánlható. Nova-féle fehér

és külön vörösbort termő fajokban kaphatók. Ára igen szép dus erős gyökerezű, szavatolt első osztályú minőségben ezerdből K 300.—. Tavaszai szállításra, a rendelést kitevő összeg előzetes beklüldése ellenében szállítatik, csomagolásért csak saját kiadásainkat vesszük utánvétele. Aki jó és sok bort óhajt kevés költséggel termelni, az már most rendelje meg szükségletét. Ki most rendel, az a tavasszal idejekorán fog ültethetni. Az urada mi szőlők részére is igen nagy mennyiség rendelhető. Rendeléseket: név, lakhely, utolsóposta, megye és rendeltetési vasút állomás pontos fe'füntetésével a pénztalvány szelvényén is megtehető, vagy ajánlott levél által kéretik beklülden, cím:

„NOVA“ szőlővessző- és szőlőoltványtelep kezelősege. ARAD, Szabadság-tér 10.